

21-03-2007

Bilag 3: Udkast til retningslinjer for PPRs og SR-specials praksis på småbørnsområdet

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund.....	1
2. Retningslinjer for PPRs praksis på småbørnsområdet.....	3
2.1. Forældreinddragelse	3
2.2. Tværfagligt samarbejde	4
2.3. Forebyggelse og inklusion	5
3. Systematik og gennemskuelighed.....	6
4. Evaluering af arbejdet på småbørnsområdet.....	6
5. Kontoret for Støtte og Rådgivning.....	7

1. Indledning og baggrund

1. januar 2007 trådte en ny bekendtgørelse i kraft på småbørnsområdet. Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen (BEK nr. 356 af 24/04/2006) har til formål at fremme udviklingen hos børn med særlige behov så tidligt som muligt. Dette med henblik på at give børnene mulighed for at påbegynde undervisningen i folkeskolen på lige fod med andre børn.

Den nye bekendtgørelse betyder en betragtelig udvidelse af kommunernes skal-opgaver i forhold til at tilbyde specialpædagogisk bistand til småbørn. Siden 1980'erne har det kun været en skal-opgave i forhold til tale-sprogvanskeligheder. Med den nye bekendtgørelse forventes:

- Øget efterspørgsel på specialpædagogisk bistand til førskolebørn, da bstanden udvides fra udelukkende at omfatte børn med tale/sprogvanskeligheder, til også at omfatte børn med ad-

**Kontoret for Støtte,
Rådgivning og Sundhed**

Islandsbrygge 37, 1 sal
2300 København S

Telefon
33 66 40 50

Telefax
33 66 70 15

www.kk.dk

færdsvanskeligheder, psykiske lidelser og generel udviklingsforsinkelse

- Forøget behov for tid til sagsbehandling, og deraf større resourceforbrug, da adgangen til at indgive klage til Klagenævnet for Vidtgående Specialundervisning udvides til også at omfatte forældre til småbørn med specialpædagogiske behov.
- Forøget behov for tid til sagsbehandling, og deraf øget resourceforbrug, da den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) vil omfatte førskoleområdet. VISO kan i særlige tilfælde på forældres eller PPRs egen foranledning inddrages med henblik på faglig kvalitetssikring.

Med udgangspunkt i den nye bekendtgørelse indfører Børne- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune pr. 1. august 2007 retningslinier for PPRs og SR-specials praksis på småbørnsområdet. Retningslinierne lægger en ramme for den specialpædagogiske bistand på småbørnsområdet med det formål at sikre en vis ensartethed i kvalitet, omfang og tidsforbrug.

Retningslinierne er endvidere udarbejdet som led i indsatsen ”Tidlig og familieorienteret indsats” under Faglighed For Alle. Formålet er her, at styrke den tidlige indsats over for de yngste børn med fokus på tidlig opsporing af eventuelle vanskeligheder og udviklingsforstyrrelser, således at den relevante specialpædagogiske og socialfaglige hjælp kan igangsættes hurtigt. Den tidlige og forebyggende indsats styrkes desuden med ansættelse af flere psykologer i PPR-distrikterne. Det er en forudsætning, at indsatsen understøttes af øget anvendelse af systematik og dokumentation.

Behovet for retningslinierne er yderligere aktualiseret efter beslutningen på BUU-mødet den 24. januar 2007 om at forankre PPR i Børne-

og Ungdomsforvaltningens distrikter. Udlægningen forventes at skabe et bedre tværfagligt samarbejde, ensartede og helhedsorienterede behandlingstilbud i kommunen og lettere overgange for børnene mellem de enkelte institutioner.

Som led i processen med at udarbejde retningslinierne har der været afholdt dialogmøder med repræsentanter fra PPRs og SR-specials småbørnsområde og samarbejdspartnere. De underliggende mønstre i drøftelserne er anvendt i udformningen af retningslinierne.

Retningslinierne er gældende for PPRs og SR-specials arbejde på småbørnsområdet, men af hensyn til læsevenligheden har vi valgt primært at skrive PPR. Enkelte steder har det dog været nødvendigt at skelne mellem PPRs og SR-specials praksis på området.

2. Retningslinjer for PPRs praksis på småbørnsområdet

Med udgangspunkt i lovgivningen og drøftelserne på dialogmøderne er udledt følgende tre temaer 1) Forældreinddragelse, 2) Tværfagligt samarbejde og 3) Forebyggelse og inklusion.

2.1. Forældreinddragelse

Forældre inddrages principielt i alt arbejde omkring deres børn - fra de første bekymringer til det eventuelle videre arbejde.

Dette sker ved:

- Forældrenes viden og synspunkter om den rette hjælp til deres børn tillægges stor betydning.
- Forældre inddrages i møder omkring deres børn.
- Forældre inddrages i undersøgelser af deres børn.
- Al skriftlighed omkring børnene udleveres til forældrene.

- Forældre kan inviteres til netværksdannelse med andre forældre og eventuel deltagelse af professionelle.
- PPR medvirker til, at institutionerne udvikler strategier for, hvorledes forældrenes ressourcer inddrages i arbejdet med småbørnene.

2.2. Tværfagligt samarbejde

PPRs arbejde med småbørn involverer sædvanligvis en tværfaglig indsats. I BUF distriktet må arbejdet organiseres således, at indsatsen kan ydes tværfagligt.

Dette sker ved:

- PPR deltager i tværfaglige grupper og samarbejdsgrupper sammen med bl.a. socialcentrets børnefamilieteam, jf. koncept om tværfaglige grupper.
- Der sikres en tværfaglig betjening af de enkelte dagtilbud. Eksempelvis kan distriktets indsats bygges op ved, at alle institutioner kan trække på et gennemgående netværk bestående af en sundhedsplejerske, en socialrådgiver, en talehørelærer, en psykolog, en pædagogisk konsulent, en fysioterapeut og øvrige fagpersoner.
- Der formuleres strukturer/procedurer internt i PPR, der sikrer udvikling i samarbejdet mellem de enkelte personalegrupper i PPR.
- PPR og BUF-distriktet samarbejder om at udvikle politikker for, hvorledes støttepædagogarbejdet udvikles og organiseres på en hensigtsmæssig måde.
- PPR indgår i samarbejdet ved sikring af gode overgange ved institutionsskift.

- PPR/SR-special sikrer et tæt samarbejde med specialbørneha-verne.
- PPR samarbejder med Børneklivnikken, Bispebjergs Børnepsy-kiatriske Afdeling, SR-special og andre specialister. Speciali-ster fra disse kan inddrages som konsulenter i dagtilbudene.
- PPR henviser først til Børneklivnikken og Bispebjergs Børne-psykiatriske Afdeling, når mindste indgreb er afprøvet.

2.3. Forebyggelse og inklusion

PPR yder rådgivning og vejledning inden barnets problemer bliver massive og dermed sværere at løse. Rådgivningen tager udgangspunkt i, at problemer skal løses så tæt på barnet og barnets nøglepersoner som muligt. Indsatsen omkring et barn planlægges ud fra den mindst indgribende og mest inkluderende foranstaltning i barnets liv.

Dette sker ved:

- Det tilstræbes, at BUF-distriktets enkelte institutioner tilbydes fastlagte møder med PPR-teamet jævnligt, hvor der gives mulighed for at drøfte de børn, som institutionens personale er bekymret for. Det anbefales at institutionens leder og pædago-ger er deltagere i mødet. På mødet kan drøftes inkluderende initiativer vedrørende de enkelte børn og børnegrupper. På handicapområdet er det SR-special, som er ansvarlig for jævn- lige møder med specialdaginstitutionerne og en række basis- grupper.
- De professionelle og forældre har mulighed for indkaldelse til netværksmøde omkring det enkelte barn, hvori relevante fag- personer fra PPR deltager. Netværksmøderne følger en nærne- re fastlagt plan udarbejdet i samarbejde med BUF-distriktet. Planen indbefatter valg af tovholder og fastsættelse af opfølg-

ningsmøde. PPR er ansvarlig for, at procedurerne bliver udarbejdet.

- De professionelle kan tilbydes supervision af PPRs personale.
- PPRs personale er med til at sikre, at der udarbejdes pædagogiske handleplaner for børn med særlige behov og at der i handleplanerne er udarbejdet strategier for, hvorledes og hvornår der skal evalueres på indsatsen. Det er institutionslederens ansvar, at de pædagogiske handleplaner udarbejdes.

3. Systematik og gennemsuelighed

Med henblik på at sikre overblik, kvalitet og systematik forventes der at blive indført et nyt elektronisk sagsstyrings- og ledelsesinformationssystem (KIS). Systemet vil understøtte gennemsuelighed i PPRs praksis. Med det nye system vil det blive muligt at få overblik over bl.a. ventetider, antal indstillinger og klagesager.

For at sikre brugerne systematik, gennemsuelighed og overblik, udarbejder det enkelte PPR-distrikt procedurer for:

- Hvordan brugerne kommer i kontakt med PPR. Det skal fremgå hvor de kan komme i kontakt med PPR, hvornår og hvem de kan tale med. Det skal endvidere fremgå, hvilke ydelser PPR kan tilbyde på småbørnsområdet.
- Indstilling til PPR. I proceduren skal indgå, at der højst går 14 dage fra indstilling til PPR til første kontakt samt, at PPR orienterer forældrene om, hvad en pædagogisk psykologisk vurdering er og hvordan den forløber.

4. Evaluering af arbejdet på småbørnsområdet

PPR skal hvert år evaluere sit arbejde på følgende to måder:

1. Hvert distrikt forpligtes til at afholde en årlig evalueringsdag med fokus på:
 - Interne procedurer/arbejdsgange.
 - Undersøgelsesmetodik.

Ovenstående evalueres og udvikles med udgangspunkt i retningslinierne om forældreinddragelse, tværfagligt samarbejde og forebyggelse og inklusion.

2. Hvert distrikt forpligtes til en gang årligt at gennemføre en brugerundersøgelse med fokus på forældrenes og pædagogerens oplevelse af PPRs praksis.

På baggrund af evalueringerne skal der hvert år opstilles interne mål for forbedringer samt strategier i forhold til, hvordan man vil nå målene. Støtte og Rådgivning centralt vil indgå i dialog med de enkelte PPR-distrikter om målene og strategierne.

PPR-distriktets evalueringer, mål og strategier fremsendes hvert år til Støtte og Rådgivning den 15. maj. På baggrund heraf mødes PPR-distrikterne med Støtte og Rådgivning, hvor den fremtidige udvikling drøftes, herunder hvordan Støtte og Rådgivning kan understøtte distrikternes mulighed for at tage sig af børn med særlige behov.

5. Kontoret for Støtte og Rådgivning

Det er en central opgave for kontoret for Støtte og Rådgivning at understøtte PPR-distrikternes løbende evaluering af praksis. I samarbejde med PPR-distrikterne udarbejder Støtte og Rådgivning værktøjer til brug for distrikternes evaluering.

For at styrke og kvalificere arbejde lokalt påhviler det desuden Støtte og Rådgivning at etablere netværksdannelse mellem distrikterne med henblik på vidensdeling og eventuel udvikling af fælles initiativer, som dækker hele Københavns Kommune.

Støtte og Rådgivnings rolle er derudover at facilitere PPR-distrikterne med pjecer, politikker på området, fælles retningslinier, overblik, analyser mm.